

ಒಂದು ಸ್ಫೂರ್ತಿಯ ಕಥೆ, ಇನ್ನೊಂದು ವ್ಯಥೆ

ಸಂಪತ್ತಿನ ಅಸಮಾನ
ಹಂಚಿಕೆಯ
ಅಂಕಿಅಂಶಗಳು ಯಾವ
ದೇಶಕ್ಕೂ ನಾಚಿಕೆ
ಉಂಟುಮಾಡಿದಂತಿಲ್ಲ,
ಯಾವ ಸಮಾಜದ
ನೈತಿಕತೆಗೂ
ಪ್ರಶ್ನೆಯಾದಂತಿಲ್ಲ.
ಉತ್ತಮ ಆರ್ಥಿಕ
ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿ
ಇರಬೇಕಾದುದು
ಜನಸಾಮಾನ್ಯರೇ
ಹೊರತು, ಶ್ರೀಮಂತರಲ್ಲ.

ಈಶ್ವರ

ಸಾಲ ನೀಡಲು ಸತಾಯಿಸಿದ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಮುಂದೆ ಪ್ರತಿಭಟನೆ ನಡೆಸಿ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿರುವ ಮೈಸೂರಿನ ಜಿ. ಮಂಜುಳಾ ಅವರ ಹೋರಾಟವನ್ನು ಎರಡು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನೋಡಬಹುದು. ಒಂಟಿ ಮಹಿಳೆಯಾಗಿ ಘನತೆಯ ಬದುಕನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳುವ ಹಾದಿಯಲ್ಲಿ ಮಂಜುಳಾ ಅವರ ಸಂಘರ್ಷದ ಬದುಕು ಹಲವು ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ಸ್ಫೂರ್ತಿ ನೀಡುವಂತಹದ್ದು. ಅದೇ ಸಮಯಕ್ಕೆ, ಬದುಕು ಕಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳುವ ಹಂಬಲದಿಂದ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗಳನ್ನು ಎಡತಾಕುವವರನ್ನು ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಸ್ವಂದನ ಹೇಗೆ ನಿರುತ್ತಾಹಗೊಳಿಸುತ್ತದೆ, ಅಸಹಾಯಕರನ್ನಾಗಿಸುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವುದಕ್ಕೂ ಮಂಜುಳಾ ಅವರ ಘಟನೆ ಉದಾಹರಣೆಯೆಂದಿದೆ.

ರಾಯಚೂರು ವೈದ್ಯಕೀಯ ವಿಜ್ಞಾನ ಸಂಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಹಿರಿಯ ಸಂಶೋಧನಾ ವಿಜ್ಞಾನಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಮಂಜುಳಾ ಅವರ ಪತಿ ಕೊರೊನಾ ಯೋಧರಾಗಿ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತಿದ್ದವರು; ಕೊರೊನಾ ಸೋಂಕಿಗೆ ಒಳಗಾಗಿ ಹೃದಯಾಘಾತದಿಂದ ಜೀವ ಕಳೆದುಕೊಂಡವರು. ಗಂಡನನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡ ಅನುಕಂಪ ಪಡೆಯುವ ಯಾವ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನೂ ಮಾಡದ ಮಂಜುಳಾ, ಘನತೆ ಮತ್ತು ಸ್ವಾಭಿಮಾನದ ಬದುಕು ಕಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳುವ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಆರಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದು ಮಣ್ಣಿನಿಂದ ಆಭರಣ ಮಾಡುವ ಉದ್ಯಮವನ್ನು. 'ನೀಲಿ ಕಲಾ ಕ್ರಿಯೇಷನ್ಸ್' ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಪ್ರಯತ್ನದಲ್ಲಿ ತಕ್ಕಮಟ್ಟಿಗೆ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿರುವ ಅವರು, ಉದ್ಯಮವನ್ನು ವಿಸ್ತರಿಸುವ ಕನಸಿನೊಂದಿಗೆ ಯಂತ್ರೋಪಕರಣಗಳನ್ನು ಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಾಗಿ ₹14.25 ಲಕ್ಷ ಸಾಲ ಕೋರಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಕೃತ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಸಂಪರ್ಕಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಮೂರು ತಿಂಗಳು ಕಾಲ ಮೇಜಿನಿಂದ ಮೇಜಿಗೆ ಅಲೆದ ನಂತರವೂ ಸಾಲ ಮಂಜೂರಾಗದೆ ಹೋದಾಗ, ಪ್ರತಿಭಟನೆಯ ದಾರಿ ಅವರಿಗೆ ಅನಿವಾರ್ಯವಾಗಿದೆ. ಬ್ಯಾಂಕ್‌ನ ಹಿರಿಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಯುವ ಉದ್ಯಮಿಯ ಸಮಸ್ಯೆಗೆ ಕೊನೆಗೂ ಸ್ಪಂದಿಸುವ ಮೂಲಕ ಮಂಜುಳಾ ಅವರ ಪ್ರಕರಣ ತಾರ್ಕಿಕ ಅಂತ್ಯ ಕಂಡಿದೆ. ಸಾಲ ಪಡೆಯಲಿಕ್ಕಾಗಿ ಮಂಜುಳಾ ಅವರು ನಡೆಸಿದ ಪ್ರತಿಭಟನೆ ಸಿನಿಮೀಯವಾಗಿ ಕಾಣಿಸುತ್ತದಾದರೂ (ತಮ್ಮ ಹೋರಾಟಕ್ಕೆ ಮನ್ನೋರೆ ನಿರ್ದೇಶನದ 'ಆಕ್ಟ್ 1978' ಕನ್ನಡ ಸಿನಿಮಾ ಪ್ರೇರಣೆ ಎಂದು ಅವರು ಹೇಳಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ), ಸದ್ಯಕ್ಕೆ ಸಿನಿಮಾದಂಥ ಕಲಾಪ್ರಕಾರಗಳಲ್ಲಿಯೇ ಮಾನವೀಯತೆ ಮತ್ತು ಮೌಲ್ಯಗಳನ್ನು ಹುಡುಕುವುದು ಅನಿವಾರ್ಯವೆನ್ನಿಸುವಷ್ಟು ನಮ್ಮ ಪ್ರಜ್ಞೆ-ಪರಿಸರ ಕಲುಷಿತಗೊಂಡಿವೆ. ಜನಸೇವೆಯೇ ಜನಾರ್ದನ ಸೇವೆ ಎನ್ನುವ ಮಾತಿನ ಕಿಮ್ಮತ್ತು ರಾಜಕಾರಣಿಗಳು ಮತ್ತು ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ವಲಯದಲ್ಲಿ ವರ್ಷದಿಂದ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಸವಕಳಿಯಾಗುತ್ತಲೇ ಇದೆ. ಮಂಜುಳಾ ಅವರಂಥ ಯುವ ಉದ್ಯಮಿಗಳು ಬದುಕು ಕಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳಲು ಏಕಾಂಗಿಯಾಗಿ ಹೆಣಗುವಾಗ ಅವರಿಗೆ ಆಸರೆಯಾಗಬೇಕಾದ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು ಸಂವೇದನೆಯನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡಂತೆ ವರ್ತಿಸುತ್ತಿವೆ. ಜನಸಾಮಾನ್ಯರಿಗೆ ಪುಟ್ಟ ಆರ್ಥಿಕ ನೆರವು ನೀಡಲು ನೂರೊಂಟು ಅಡೆತಡೆ ಸೃಷ್ಟಿಸುವ ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗ್ ವ್ಯವಸ್ಥೆ, ಬಿಲಿಯನೇರ್‌ಗಳಿಗೆ ಸಾವಿರಾರು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಅತ್ತಾಡುತ್ತಿರುವಲ್ಲಿ ನೀಡುತ್ತದೆ. ಹಾಗೆ ನೀಡಿರುವ ಲಕ್ಷಾಂತರ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಸಾಲವನ್ನು ವಸೂಲು ಮಾಡಲು ಕೈಚೆಲ್ಲಿ, ಆ ನಷ್ಟವನ್ನು ಭರ್ತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಜನಸಾಮಾನ್ಯರ ಜೇಬಿಗೆ ಹೊಸ ಶುಲ್ಕಗಳ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಕೈಹಾಕಿರುವ ಉದಾಹರಣೆಗಳು ಹತ್ತಾರಿವೆ. ಶ್ರೀಮಂತರನ್ನು ಮತ್ತಷ್ಟು ಧನಿಕರನ್ನಾಗಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಇರುವಂತೆ ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗ್ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ವರ್ತಿಸುತ್ತಿದೆ.

ಸಣ್ಣ ಪುಟ್ಟ ಆರ್ಥಿಕ ನೆರವು ಪಡೆಯಲು ಜನಸಾಮಾನ್ಯರು ಪಡೆದಿರುವ ಪಡುವ ಘಟನೆಯ ಇನ್ನೊಂದು ಮುಖವಾಗಿ ಶ್ರೀಮಂತಿಕೆಯ ಅಸಹಜತೆಯನ್ನು ಗಮನಿಸಬೇಕು. 'ಆಕ್ಟ್ ಫ್ಯಾಮ್ ಇಂಡಿಯಾ' ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಿರುವ ವರದಿಯಲ್ಲಿನ ಭಾರತದ ಸಿರಿವಂತರ ಆರ್ಥಿಕ ಚಿತ್ರಣ, ಸಂಪತ್ತಿನ ಅಸಮಾನ ಹಂಚಿಕೆಗೆ ಕನ್ನಡಿ ಹಿಡಿಯುವಂತಿದೆ. ಕೊರೊನಾ ಕಾಲಘಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಭಾರತದ ಶತಕೋಟಿಧಿಪತಿಗಳ ಸಂಪತ್ತಿನ ಮೌಲ್ಯ ಎರಡು ಪಟ್ಟಿಗಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ. ಭಾರತದ ಮೊದಲ 10 ಸಿರಿವಂತರ ಬಳಿ ಇರುವ ಸಂಪತ್ತಿನಿಂದ ಮುಂದಿನ 25 ವರ್ಷಗಳವರೆಗೆ ದೇಶದ ಎಲ್ಲ ಮಕ್ಕಳ ಶಾಲೆ ಮತ್ತು ಉನ್ನತ ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕೆ ಅಗತ್ಯವಾದ ಹಣ ಒದಗಿಸಬಹುದು ಎಂದು ಅಂದಾಜಿಸಲಾಗಿದೆ. ಈ ಹತ್ತು ಸಿರಿವಂತರ ಬಳಿ, 84 ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ಪ್ರತಿ ದಿನ 7 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡಬಹುದಾದಷ್ಟು ಸಂಪತ್ತಿದೆಯಂತೆ. ಅಚ್ಚರಿ ಹುಟ್ಟಿಸುವ, ಸ್ವಾರಸ್ಯಕರವಾಗಿ ತೋರುವ ಅಂಕಿಅಂಶಗಳ ವಿವರಗಳು ಮಾಧ್ಯಮಗಳಲ್ಲಿ ವರ್ಣರಂಜಿತವಾಗಿ ಪ್ರಕಟಗೊಂಡಿವೆ. ವಿಶ್ವದ ಬಹುತೇಕ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿನ ಶ್ರೀಮಂತಿಕೆಯ ಸೂಚಕ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಭಾರತದಂತೆಯೇ ಇರುತ್ತದೆ. ದುರದೃಷ್ಟದ ಸಂಗತಿಯೆಂದರೆ, ಇಂಥ ಅಂಕಿಅಂಶಗಳು ಯಾವ ದೇಶಕ್ಕೂ ನಾಚಿಕೆ ಉಂಟುಮಾಡಿದಂತಿಲ್ಲ, ಯಾವ ಸಮಾಜದ ನೈತಿಕತೆಗೂ ಪ್ರಶ್ನೆಯಾದಂತಿಲ್ಲ. ಉತ್ತಮ ಆರ್ಥಿಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿ ಇರಬೇಕಾದುದು ಜನಸಾಮಾನ್ಯರೇ ಹೊರತು, ಶ್ರೀಮಂತರಲ್ಲ. ಆದರೆ, ಜನಸಾಮಾನ್ಯರ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಜಾರಿಗೊಳ್ಳುವ ಯೋಜನೆಗಳ ಆಳದಲ್ಲೂ ಶ್ರೀಮಂತ ಉದ್ಯಮಿಗಳ ಹಿತಾಸಕ್ತಿಯೇ ಇರುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವುದು ಈಗ ಗುಟ್ಟಾಗಿಯೇನೂ ಉಳಿದಿಲ್ಲ. ಈ ವಿಪರ್ಯಾಸವನ್ನೇ ಸಮಾಜಸೇವೆ ಅಥವಾ ರಾಜಕಾರಣದ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಕರೆಯಬಹುದು.

■ ರಘುನಾಥ ಚ.ಹ.